

СТАНОВИЩЕ

От проф.дбн Яна Илиева Топалова
Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“
Катедра „Обща и приложна хидробиология“

Относно: Конкурс за доцент към Институт по океанология-БАН
По област на висше образование 4.Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление 4.3. Биологически науки
Научна специалност „Хидробиология“, научно направление „Ихтиология“, обявен в ДВ
бр.52/10.07.2015 г.

В обявения конкурс за доцент към ИО-БАН по научната специалност „Хидробиология“ се явил един кандидат гл. ас. д-р Марина Добромирова Панайотова. Госпожа Панайотова е родена на 19.04.1974 год. Висшето си образование завършила във ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ Варна, Гражданския морски факултет и придобива квалификация „**Магистър по екология и опазване на природната среда**“. Защитава докторска дисертация на тема „Устойчиво използване на интензивно експлоатирани видове риби в Черно море“ през 2007 година. В творческата си биография има **многобройни допълнителни квалификации и завършени курсове у нас и в чужбина**, но всички те са насочени и фокусирани върху надграждане на знания, умения и компетентности в областта на мониторинга, оценката, управлението на използването на морските рибни ресурси и биоресурси като цяло. С тези си нейни квалификации и повишени компетентности госпожа Панайотова се е формирала и в последствие утвърдила като желан изследовател, преподавател и научен партньор в многобройни проекти и комплексни екипи. Работила е в екип с повече от 50 наши и чуждестранни изследователи и добила **национална и международна популярност като морски хидробиолог**.

В конкурса гл.ас. Марина Панайотова участва с 30 научни труда, които се разпределят по следния начин: 4 научни статии и един автореферат за добиване на образователната и научна степен „доктор“, 24 научни статии в конкурса за доцент. Последните се разпределят както следва: 10 статии в списания с импакт фактор и SJR, 9 в международни списания-индексирани и реферираны, 4 – в списания неиндексирани и нереферираны, 4 статии в книги и 1 книга в съавторство. Кандидатът има 24 участия с абстракти и доклади в научни форуми и 28 научно-технически доклада. Общийят импакт фактор е 7,846, а общият SJR – 3,441. Кандидатът представя документирано 69 цитирания, от които 23 в издания с импакт фактор и 2 в издания с SJR ранг.

Само по себе си тази научна продукция с нейните наукометрични показатели е много добра и **напълно отговаря на изискванията за исканото научно звание.**
Документацията е подгответа организирано, бързо разбирамо, с вещина.

По-основните научни приноси са в областта на биоразнообразието и екологията на морската ихтиофауна в Черно море, популационната динамика на промишлено експлоатираните видове риби и прилагането на екосистемен подход в управлението на морските биологични ресурси. Кратък поглед към **разнообразието на научните приноси** показва – публикувани данни върху генетичното разнообразие на популацията на калкан, биохимично-генетични резултати върху инновационно видово-специфични ензимологични маркери за разграничаване на карагъзовите риби, хранителни спектри и популационни характеристики на калкана, трионата, хамсията пред българския бряг на Черно море, подробни динамики в числеността и биомасата на калкан, триона, меджит, попчета. Значими са приносите в **характеристиката на промишления риболов** на различни риби в българската акватория на Черно море – скумрия, паламуд, лефер, триона, хамсия, сафрид. Картираны са миграционните пътища на трионата и калкана. Оригинални приноси са направени и в **опазването на биоразнообразието на морските природни местообитания** с висока консервационна значимост с включване в Червената книга, определени са приоритетни защитени морски райони, разработена е екологично-единна мрежа от подводни морски защитени територии. Установено е присъствие и съвременно разпределение на китоподобни в черноморска българската акватория. Направени са допълнителни **значими приноси по управление на риболова и устойчивото използване на по-важните видове риби** чрез внедряване на математически модели и приложение екосистемни подходи. Всички тези и още други екологични изследвания са основата за разработените и документирани предложения за разширяване и преразглеждане на границите на нови зони на екологичната мрежа Натура 2000 в българската черноморска акватория.

Особено сила страна на кандидата за доцент е **проектната и експертната й дейност.** Участвала е в многобройни проекти, в резултат на които е привлечена в ИО-БАН повече от 1 млн. И 96000 лева. Това само по себе си е **мащабен, смислен и силно мотивиращ за екипите**, с които тя е работила, ПРИНОС. Оценявам високо тези нейни приноси и завоевания и като подкрепящ факт искам да посоча – г-жа Панайотова е била ръководител на 1 международен и един проект по трансгранично сътрудничество, на 17 национални проекта, била е участник в 7 проекта по 5, 6 и 7 РП на ЕС, и 6 други международни и 8 национални проекти. Впечатляваща е **експертната**

дейност на кандидата – участвала е в 2 международни и 7 национални експертни групи по оценка и управление на рибните ресурси и аквакултурите. Допълнително е автор на 25 експертни становища и две рецензии за научни статии в престижното списание *Acta Zoologica*.

Оценявам приноса на гл.ас. Панайотова с участието ѝ в летни учебни практики на студенти от СУ „Св.Климент Охридски“ – Биологически факултет, ТУ - Варна, Факултет по морски науки и екология, била е ръководител на един дипломант от катедрата по Обща и приложна хидробиология на СУ „Св. Климент Охридски“, участвала е в обучението на двама чуждестранни докторанта.

При тази разнообразна и мащабна научно-изследователска дейност нямам конкретни забележки към кандидата, освен едно пожелание за **запазване на динамиката, ефективността и ефикасността** на работата и по-смело участие в обучението на докторанти. Последното предполагам, че ще се ускори с получаване на хабилитация. Освен това, мисля, че този натрупан опит и компетентности могат да бъдат предадени на студенти, обучавани в областта на морската хидробиология като лекционен материал, като лекциите могат да бъдат и с **конферентна връзка без разходи за командировки**.

Заключение:

Въз основа на горния анализ на постиженията на гл.ас. д-р Марина Панайотова, които отговарят на всички условия, посочени в нормативните документи, заключението ми е категорично положително: гл. ас. д-р Марина Панайотова да бъде предложена за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Институт по океанология-БАН.

Член на научното жури:
Проф. дбн Яна Топалова

4.11.2015 г.

